

Centraal Orgaan opvang asielzoekers

Postbus 30203, 2500 GE DEN HAAG

Tweede Kamer der Staten-Generaal
De woordvoerders van de vaste commissie
Asiel en Migratie
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Centraal Orgaan opvang asielzoekers

Rijnstraat 8
2515 XP DEN HAAG
Postadres Postbus 30203,
2500 GE DEN HAAG

Datum	06 februari 2026	Inlichtingen bij	Anne Backer
Onderwerp	Position paper t.b.v. Rondetafelgesprek	Telefoon	06 - 27 54 90 98
Ons kenmerk	CDR-1337439	E-mail	AnneBacker@coa.nl

Geachte woordvoerders van de commissie Asiel en Migratie,

Het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) is op 12 februari aanwezig bij het Rondetafelgesprek over het Asiel- en Migratiepact (hierna “het Pact”) in de Tweede Kamer. Ter voorbereiding op deze bijeenkomst lichten we graag toe hoe wij kijken naar de gevolgen en betekenis van het Pact voor de werkzaamheden van het COA. Het Pact heeft immers impact op de wijze waarop asielzoekers in Nederland in de toekomst worden opgevangen en begeleid. De beschikbare Opvangrichtlijn van het Pact biedt een goed uitvoerbaar kader om mee aan de slag te zijn en gaan. Tegelijkertijd zijn er ook uitdagingen. Met name als het gaat om de indirecte of afgeleide maatregelen die op dit moment worden voorgesteld en/of besproken. Hieronder lichten we graag onze belangrijkste aandachtspunten aan u toe.

De impact van de Opvang Richtlijn

Het COA is verantwoordelijk voor de implementatie van de wijzigingen vanuit de beschikbare Opvangrichtlijn en heeft daar al flinke stappen in gezet. De beschikbare Opvangrichtlijn biedt enkele verbeteringen voor de situatie van de asielzoeker vanuit Europees perspectief. Zo krijgen zij het recht op een financiële verstrekking vanaf de eerste dag. Ook komt er een kwetsbaarheidsbeoordeling. Bovendien krijgen bewoners een verbeterde informatiepositie over de opvang (binnen drie dagen) en snellere toegang tot de arbeidsmarkt. Deze bepalingen betekenen grofweg dat we processen op de aanmeldlocaties moeten aanpassen. Er komen ook wijzigingen in de training van personeel voor bijvoorbeeld de

Correspondentie uitsluitend
aan het postadres met
vermelding van de datum
en het kenmerk van deze
brief

verplichte kwetsbaarheidsbeoordeling en informatieverstrekking aan asielzoekers. Ten slotte zijn aanpassingen in ICT-systemen benodigd. Daarnaast schrijft de herziene Opvangrichtlijn voor dat Dublinclaimanten, na het overdrachtsbesluit, geen recht meer hebben op opvang. Wel moet het COA de noodzakelijke voorzieningen bieden, zoals onderdak. We zijn al ver met de implementatie van bovengenoemde aanpassingen, maar ze kosten tijd en moeten op veel punten plaatsvinden in nauwe afstemming met ketenpartners en gemeenten.

Indirecte of afgeleide gevolgen voor het COA vanuit het Pact

Het Pact heeft ook gevolgen voor het COA die niet direct uit het Pact voortvloeien, maar hier wel nauw mee samenhangen. De IND bereidt immers grote vernieuwingen voor in de asielprocedure, deels vanuit het Pact en deels vanuit efficiëntie. Het COA benadrukt graag nogmaals hoe belangrijk het is dat de IND in staat wordt gesteld om de asielprocedure te versnellen. Eén van de belangrijkste oorzaken van het tekort aan opvangplekken is namelijk gelegen in de huidige achterstanden van de IND. Het COA ondersteunt de maatregelen in het Migratiepact die versnelling en vereenvoudiging kunnen realiseren. Tegelijk zijn er ook zorgen die we graag benoemen.

Behandeling oude versus nieuwe zaken

De IND zal zich straks met het Migratiepact primair richten op de nieuwe zaken met kortere beslistermijnen. Dit betekent dat de voor 12 juni reeds ingediende asielaanvragen (en die kunnen een paar jaar oud zijn) langer blijven liggen. Deze overgangsfase, waarin twee processen naast elkaar lopen, heeft grote gevolgen voor onze bewoners en opvanglocaties. Belangrijk is dat er eenduidige communicatie richting onze bewoners gaat. Uiteraard zijn het COA en de IND, als samenwerkingspartners in de asielketen, in goed gesprek hierover met elkaar. Het is voor het COA belangrijk dat snel duidelijk wordt wat de precieze consequenties zijn voor de opvang, omdat dit ook gevolgen heeft voor ons implementatietraject.

Verruiming van vrijheidsbeperkende maatregelen

Het Migratiepact biedt meer mogelijkheden om de vrijheid voor specifieke groepen asielzoekers te beperken. In algemene zin ondersteunen we dit zolang het bijdraagt aan een snellere procedure en het beperken van overlast voor de medebewoners, medewerkers en de omgeving van onze locaties. Voor het COA is van belang dat de verruiming van de vrijheidsbeperkende maatregelen juridisch houdbaar is, uitvoerbaar is voor de hele keten en bijdraagt aan een goede en veilige opvang en begeleiding. De uitbreiding van de maatregelen voor vrijheidsbeperking richt zich op dit moment op de Dublinclaimanten, die na ontvangst van het overdrachtsbesluit bij het COA onderdak krijgen. De vrijheidsbeperking kan onder meer betekenen dat een asielzoeker zich regelmatig - vaker dan nu het geval is - bij het COA moet gaan melden. Het ministerie en de uitvoeringsorganisaties in de asielketen zijn met elkaar in gesprek over de mogelijkheden om vrijheidsbeperkende maatregelen te verruimen. Het COA pleit er sterk voor om nieuwe voorstellen te toetsen op uitvoerbaarheid en handhaarbaarheid, alvorens ze worden doorgevoerd. Ook denken we graag mee aan opties om de overlast te beperken.

Onderdelen Migratiepact pas effect bij stabiele opvang

Met de herschikte Opvangrichtlijn moeten kinderen binnen twee maanden naar school (nu nog drie) en kunnen asielzoekers eerder aan het werk. Het COA is hier een groot voorstander van. Dit is namelijk zowel goed voor onze bewoners als voor de opvang. Echte positieve effecten van deze veranderingen worden echter pas zichtbaar als de opvang op orde is gebracht met meer stabiele opvangplekken, minder tijdelijke noodopvang en daardoor minder verhuisbewegingen. In de praktijk zorgen de verhuisbewegingen er namelijk voor dat kinderen niet op school kunnen blijven en bewoners niet goed in staat worden gesteld om hun werk te kunnen behouden. Bovendien zijn er maatregelen nodig om bewoners beter aan het werk te krijgen. Daarvoor is het belangrijk om de bemiddeling naar werk eenduidig te organiseren en belemmeringen weg te nemen, zoals het vereenvoudigen van de tewerkstellingsvergunning. Alleen met een stabiele basis en het wegnemen van belemmeringen werpen deze veranderingen van het Pact hun vruchten af.

Stabiele financiering, Spreidingswet en maatregelen voor sneller huisvesten statushouders

Het is voor het COA van cruciaal belang dat er maatregelen worden genomen voor bovengenoemde stabiele opvangplekken. Dat kan door ten minste stabiele financiering voor het COA in de Rijksbegroting op te nemen en de Spreidingswet goed uit te voeren en te handhaven. Ook is het belangrijk de IND te versterken met stabiele financiering en gemeenten en woningbouwcoöperaties meer ruimte te geven om statushouders te huisvesten, waardoor zij niet meer in onze opvang verblijven. Gelukkig zijn veel van deze voorwaarden ook in het coalitieakkoord opgenomen. Belangrijk is dat deze voornemens spoedig worden doorgevoerd.

Tot slot

Laten we er gezamenlijk voor zorgen dat nieuwe wetgeving bijdraagt aan oplossingen van de problematiek van vandaag en morgen. We zien dat de herziene Opvangrichtlijn een goed en uitvoerbaar kader daarvoor biedt. Tegelijkertijd zullen de echte positieve effecten van deze veranderingen pas ontstaan als de opvang op orde is gebracht met stabiele opvangplekken. Daarnaast moeten maatregelen die voortvloeien uit het Pact goed worden doordacht en op uitvoerbaarheid worden getoetst.

We lichten onze aandachtspunten graag verder aan u toe tijdens het Rondetafelgesprek. We hopen dat we u met deze brief zo goed mogelijk geïnformeerd hebben.

Met vriendelijke groet,
Centraal Orgaan opvang asielzoekers

Drs. J. Kapteijns
Wvd. Bestuursvoorzitter